

Ilo Söderström

Rajoja purkava sosiaalityö

Pakolaistaustaiset
queer-ihmiset
sosiaalipalveluissa

Gaudeamus

Copyright © 2026 Tekijä & Gaudeamus

Gaudeamus Oy
www.gaudeamus.fi

Kansi: Pekka Krankka

KL 37.2

ISBN 978-952-345-360-9

Painopaikka: Drukātava, Latvia 2026

Sisällys

Johdanto	7
1 Sosiaalityö ja queer-pakolaisuus	12
<i>Sosiaalityö</i>	12
<i>Queer</i>	18
<i>Pakolaisuus</i>	22
<i>Sosiaalityö pakolaistaustaisten queer-ihmisten kanssa</i>	28
2 Normaaliuden rajat sosiaalityössä ennen ja nyt.....	34
<i>Raja</i>	34
<i>Mistä ajatus normaaliudesta on tullut?</i>	37
<i>Heteronormatiivisuus ja sosiaalityö</i>	44
<i>Valkonormatiivisuus ja sosiaalityö</i>	50
3 Valkonormatiivisuus sosiaalityön saavutettavuuden tiellä	57
<i>Tikittävä kello</i>	58
<i>Etäisyys työntekijän ja asiakkaan välillä</i>	62
<i>Osattomuus itseä koskeviin tietoihin</i>	71
<i>Tulkkauksen merkitys etäisyyteen ja osattomuuteen</i>	77
4 Heteronormatiivisuus sosiaalityön saavutettavuuden tiellä. . .	84
<i>Oletukset ja hiljaisuudet</i>	84
<i>Sateenkaaripakolaisen stereotypia</i>	91
<i>Yksilökeskeinen lähestymistapa queeriyteen</i>	96
<i>Puhumisen ja kuulemisen vaikeus</i>	101

5	Sosiaalityön rajojen jättämät jäljet ja haavat	113
	<i>Vähemmistöstressi rajaseuduilla</i>	114
	<i>Syrjintä- ja rasismitietoisuus turvallisuuden tuojana</i>	118
	<i>Kokemuksia turvallisuudesta sosiaalityössä</i>	124
	<i>Kokemuksia turvattomuudesta sosiaalityössä</i>	132
6	Tulevaisuuden sosiaalityötä rakentamassa	141
	Liite: Tutkimuksen toteuttaminen	147
	<i>Metodologia</i>	147
	<i>Tutkimusaineistot</i>	151
	<i>Tutkimusetiikka</i>	158
	Viitteet	163
	Lähteet	167
	Kirjoittaja	180